

Kommunal regnskapsstandard nr. 11 – Foreløpig standard (F)

Vedlegg til KRS nr. 11 (F) Finansielle eiendeler og forpliktelser vedtatt av styret i Foreningen GKRS 08.05.2014

VEDLEGG B: EKSEMPLER PÅ REGNSKAPSFØRING**1. Regnskapsføring etter laveste verdis prinsipp**

Kommunen inngår i X1 en FRA på kjøp av 6-måneders NIBOR med start september X3. FRAen kjøpes på et underliggende beløp tilsvarende 100. FRAen skal regnskapsføres i balansen på avtaletidspunktet. Verdi ved inngåelse av avtalen vil nåverdien vanligvis være null. Dette medfører at det ikke blir noen regnskapsføring på avtaletidspunktet.

31.12.X2 er verdien av renteavtalen redusert, og er negativ med 5. Kommunen må regnskapsføre FRAen etter laveste verdis prinsipp (dersom kriteriene for sikring ikke er oppfylt). En FRA vil normalt ikke oppfylle kriteriene for markedsbasert finansielt omløpsmiddel, og regnskapsføres etter hovedregel (laveste verdis prinsipp), jf. pkt. 3.4 nr.1 og 3.4 nr.5.

Regnskapsføring X2:

K: Kortsiktig gjeld (derivater)	5
D: Finansutgifter i drift	5

Det skal opplyses i note hvordan virkelig verdi er fastsatt, jf. pkt. 3.6 nr.1. Anskaffelseskost skal også opplyses i note.

2. Regnskapsføring som markedsbasert finansielt omløpsmiddel (MFO)

En kommune kjøper en obligasjon til 105. Pålydende er 100. Obligasjonen oppfylder kriteriene til et markedsbasert finansielt omløpsmiddel, og skal regnskapsføres til virkelig verdi. Obligasjonen regnskapsføres ved kjøpet til anskaffelseskost, inkl. direkte transaksjonsutgifter, jf. pkt 3.4 nr.6 og 3.4 nr.8.

Regnskapsføring ved anskaffelse bare i balansen:

Bankinnskudd	K	105
Obligasjon (omløpsmiddel)	D	105

Ved senere balansedatoer vurderes obligasjonen til virkelig verdi, jf. pkt 3.4 nr.2. Verdiendring siden forrige balansedato føres i driftsregnskapet, jf. pkt. 3.4 nr.17. Pr 31.12.X2 er verdien 103. Pr 31.12.X3 er det kort tid til obligasjonen forfaller, og virkelig verdi er 100 (jf. pkt 3.4 nr.13).

Regnskapsføring 31.12X2:		
Obligasjon (omløpsmiddel)	K	2
Finansutgift i drift	D	2

Regnskapsføring 31.12.X3		
Obligasjon (omløpsmiddel)	K	3
Finansutgift i drift	D	3

Det skal opplyses i note om anskaffelseskost, virkelig verdi, periodens resultatførte verdiendring og balanseført verdi, jf. KRS 6.

SIKRING

3. Kontantstrømsikring

Kommunen har en låneportefølje med flytende rente. For å sikre forutsigbare renteutgifter på deler av låneporteføljen har kommunen inngått en rentebytteavtale på et underliggende beløp tilsvarende 100. Avtalen har en løpetid på 7 år og går ut på å sikre 3 mnd. NIBOR mot en fast rente på 4 % pa. Nettoeffekten er at kommunen har fast rente på deler av låneporteføljen.

Sikringsobjekt er renten på låneporteføljen og fremtidige renteutgifter knyttet til låneavtalen(e), jf. pkt. 3.5 nr. 6. Risikoen er knyttet til fremtidige renteutgifter. Kommunen kan dokumentere at dette er en 100 % effektiv kontantstrømsikring.

Nåverdien på rentebytteavtalen er null ved avtaleinngåelse, jf. pkt. 3.4 nr.10. Det blir ingen regnskapsføring ved inngåelse av rentebytteavtalen (lånet er allerede regnskapsført).

I løpet av året synker den korte markedsrenten, og dermed også den lange renten. Dette medfører at rentebytteavtalen på balansedagen har en negativ markedsverdi for kommunen, og kommunen må betale dersom den ønsker å gå ut av avtalen. Den flytende renten på låneporteføljen reduseres samtidig. Nettoeffekten er med andre ord ingen endring i kommunens fremtidige kontantstrømmer.

Ved sikring skal urealisert gevinst og tap regnskapsføres i samme periode, jf. pkt. 3.5 nr.6. Ved kontantstrømsikring er denne regelen operasjonalisert ved at realiserte og urealiserte gevinster og tap på sikringsinstrumentet ikke regnskapsføres før det underliggende sikringsobjektet påvirker driftsregnskapet. Verdiendringer før dette tidspunkt regnskapsføres ikke, jf. pkt. 3.5 nr. 6.

Konklusjon: Ingen regnskapsføring av verdiendring av rentebytteavtalen. Rentene på innlån og rentebytteavtalen skal regnskapsføres i driftsregnskapet løpende. Det skal også gis opplysninger om avtalen i note, jf. pkt. 3.6 nr. 3.

4. Verdisikring

Kommunen kjøper en 7 års obligasjon med 5 års gjenstående løpetid på 100 EUR i år X1. Valutakursen er 8 på transaksjonstidspunktet. Obligasjonen er pr 31.12.X1 og X2 balanseført til valutakursen på transaksjonstidspunktet, da valutakursen på balansedagen var høyere enn kursen på transaksjonstidspunktet. Balanseført verdi pr 31.12.X1 og X2 er 800 NOK.

Etter en betydelig styrking av NOK i X3 inngår kommunen en valutaterminkontrakt som sikrer valutakursen på obligasjonen i norske kroner. Terminkursen på tidspunkt for inngåelse av terminkontrakten er 7,5. Ved utgangen av X3 er valutakursen 7. Terminkontrakten har da en positiv markedsverdi.

Etter pkt 3.5 nr. 6 skal verdisikring reflekteres i regnskapet ved at verdiendring på sikringsinstrument ikke regnskapsføres før sikringsinstrumentet realiseres. Sikringsobjektet balanseføres til den verdi som reflekterer effekten av sikringen. Terminkontrakten er her sikringsinstrumentet, mens obligasjonen er sikringsobjektet.

Effekten av sikringen er at obligasjonen er sikret til en valutakurs på 7,5. Resterende valutatap må regnskapsføres i driften. Kommunen må regnskapsføre et urealisert tap på 50. Obligasjonens balanseførte verdi pr 31.12.X3 er 750 NOK, selv om valutakursen er lavere (700 NOK) . Obligasjonen er balanseført til terminkursen på sikringsinstrumentet. Terminkontrakten regnskapsføres ikke.

Regnskapsføring:

K: Obligasjon	50
D: Finansutgift	50

Det skal gis opplysninger om sikringen i note, jf. pkt 3.6 nr.3.

5. Opphør av sikring

Kommunen har en låneportefølje med flytende rente. Kommunen har inngått en rentebytteavtale om å betale fast rente og motta flytende rente. Nettoeffekten er at kommunen har fast rente på deler av låneporteføljen. Se eksempel kontantstrømsikring.

I løpet av året skjer det endringer i markedsrenten. Dette medfører at rentebytteavtalen i 20X1 har en negativ verdi for kommunen på 100. Kommunen velger å avslutte rentebytteavtalen og realisere tapet på 100. Ved avslutning av rentebytteavtalen avsluttes den økonomiske sikringen, og dermed også den regnskapsmessige sikringen, jf. pkt. 3.5 nr.10.

Regnskapsføring av realisasjon av rentebytteavtale:

Bank	K	100
Finansutgifter i drift	D	100

6. Fastrenteobligasjon til forfall

Kommunen kjøper en obligasjon pålydende 100 med kupongrente på 5 % for 105. Det foreligger dermed en overkurs på 5 som følge av at markedsrenten er lavere enn obligasjonens rente. Obligasjonen har 5 års gjenværende løpetid.

Kommunen har bestemt at obligasjonen skal holdes til forfall. Kriteriene for å regnskapsføre obligasjonene etter pkt. 3.5.2 er til stede.

Regnskapsføring ved kjøp av obligasjonen:

Bank	K	105
Obligasjoner (omløpsmiddel)	D	100
Overkurs (omløpsmiddel)	D	5

Kommunen mottar hvert år kupongrenter på obligasjonen. I tillegg skal den betalte overkursen periodiseres lineært over obligasjonens løpetid.

Årlig virkning i driftsregnskapet blir:

Renteinntekter	K	5
Bank	D	5
Periodisering av overkurs (renteutgift)	D	1
Overkurs (omløpsmiddel)	K	1

Løsningen innebærer at regnskapsført renteinntekt i driftsregnskapet vil gi en tilnærming til den reelle renten på obligasjonen. Formålet med regelen er å eliminere renterisiko/resultatsvingninger på obligasjoner som kommunen har intensjon og evne til å sitte med til forfall. Løsningen er en praktisk tilnærming til anordningsprinsippet.